

JAARVERSLAG Stichting F6 2018

Stichting F6
Mercatorstraat 83-3
1056 RA Amsterdam
info@fzes.nl
www.fzes.nl

Colofon

Jaarverslag Stichting F6 2018

Redactie: Peter Paul Kleinlooh, Marith Volp en Nico Janssen (eindredactie)

© 2019 Stichting F6

Inhoudsopgave

	Woord van de Voorzitter	3
1	Feiten en Cijfers	5
2	Projecten in 2018	6
2.1	Channel 6 Fake News	6
2.2	Raadgevend referendum Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Wiv)	7
2.3	Naar Straatsburg met het vmbo Mediacollege Amsterdam	8
2.4	F6 StemApp	9
3	Programma's	9
3.1	Politieke Burgerschap Meerdaagse	9
3.2	Politieke Burgerschap Meerdaagse op PACT+ (ROC van Amsterdam)	10
4	Communicatie	10
4.1	Website Stichting F6	10
4.2	Social Media	10
5	Organisatie	11
5.1	Bestuur	11
5.2	Directie	11
5.3	Comité van Aanbeveling	11
5.4	Governance Code Cultuur en het beloningsbeleid van Stichting F6	12
6	Jaarrekening	13
6.1	Samenvattende Staat van Baten en Lasten 2018	13
6.2	Gedetailleerd overzicht van Baten en Lasten 2018	13
6.3	Toelichting Baten en lasten F6 over 2018	14
6.4	Balans F6 2018	14
6.5	Toelichting op de Balans van F6 over 2018	15
7	Vooruitblik	15

Woord van de voorzitter

2018 was voor Stichting F6 een jaar dat in het teken stond van gemeenteraadsverkiezingen, het referendum over de Wiv, het nieuwe programma Politieke Burgerschap Meerdaagse en vooral *fakenews*.

Het jaar startte met het nieuwe, door Stichting F6 in samenwerking met het Mediacollege Amsterdam ontwikkelde project *Channel 6 Fake News*. In dit project stond fakenews (nepnieuws) centraal. Fakenews kreeg in 2017 en 2018 veel media-aandacht door het Brexit referendum, de verkiezing van president Trump in 2017 en het zogenaamde 'sleepwet' referendum plus de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Fakenews leek een dominante parallele werkelijkheid te zijn, specifiek op social media. Dit riep vragen op als: hoe moet je als jongere (of volwassene) nu weten of berichten echt zijn? Waarom en door wie wordt fakenews ingezet en wat zijn de effecten ervan?

In het voor het Mediacollege Amsterdam uitgevoerde project Channel 6 Fake News kregen mbo-studenten masterclasses over de lokale politiek en hoe politieke campagne voeren werkt, over mediaproducties, interviewtechnieken en over fakenews. Een selectie van 15 studenten van het Mediacollege vormde vervolgens de redactie van de nieuwe jongerennieuwszender Channel 6 Fake News. Vol enthousiasme gingen zij, met medewerking van de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) aan de slag met het maken van (nep) nieuws over de lokale gemeenteraadsverkiezingen.

Het project was een groot succes en kreeg regionale en landelijke aandacht. Minister van Binnenlandse Zaken Kajsa Ollongren kwam langs om te kijken hoe het er op de redactie aan toeging. Het raadgevend referendum over de Wiv maakte ook deel uit van het Channel 6 Fake News project. Voor voorlichting over het referendum ontwikkelde Stichting F6 met mbo-studenten een online game.

Het succesvolle Channel 6 Fake News is door Stichting F6 doorontwikkeld tot het programma *Channel 6 News*, dat aan alle mbo-opleidingen in Nederland aangeboden kan worden. Met Channel 6 News is Stichting F6 in staat een effectief programma aan te bieden op het kruisvlak van burgerschap en mediawijsheid. Erkenning voor de bijzondere kwaliteit van het programma blijkt o.a. uit het feit dat aan Stichting F6 het lidmaatschap van het Netwerk Mediawijsheid is toegekend.

Een andere nieuwe ontwikkeling in 2018 was het programma *Politieke Burgerschap Meerdaagse*. Stichting F6 heeft afgelopen jaren meerdere vernieuwende burgerschap projecten voor het vo en mbo georganiseerd. Verschillende van deze projecten hebben we gebundeld in het meerdaagse programma Politieke Burgerschap Meerdaagse. De opzet van dit programma is zo dat vo's en mbo's de mogelijkheid hebben onderdelen te selecteren om zo op de voor hen meest passende wijze invulling te geven aan het thema burgerschap in de opleiding. Deze werkwijze hebben we in 2018 al succesvol toegepast bij het MBO College Zuid van het ROC van Amsterdam.

Net als eerdere jaren werden we ook in 2018 door een van de EP-fracties uitgenodigd voor een bezoek aan het Europees Parlement. De ALDE fractie stelde ons in de gelegenheid om met een groep vmbo-studenten het Europees Parlement in Straatsburg te bezoeken. Het was een succesvol project, maar de voorbereiding en begeleiding van mbo-studenten naar Frankrijk bleek wederom erg intensief. De komende periode willen we daarom onderzoeken op welke wijze we werkbezoeken aan het Europees Parlement kunnen blijven aanbieden en tegelijk de werklast van deze bezoeken kunnen verminderen door bijvoorbeeld alleen nog maar naar Brussel te gaan.

Ik ben verder verheugd te melden dat Annette Schautt in 2018 tot het bestuur van Stichting F6 is toegetreden. Annette Schautt is programmadirecteur bij Stichting Musea en Herinneringscentra '40 - '45 en een zeer ervaren organisator in de culturele sector. Kathlyn Haas is afgetreden als bestuurslid en ik wil haar ook op deze plek hartelijk bedanken voor haar inzet en tijd.

Tot slot is het Comité van Aanbeveling verrijkt met deelname van Hessel Nieuwelink en Marja Ruigrok. Hessel Nieuwelink is Lector en onderzoeker op het gebied van Burgerschapsonderwijs aan de HvA. Marja Ruigrok is wethouder in de gemeente Haarlemmermeer en oud deelnemer aan de door F6 georganiseerde Political Catwalk. Het Comité van Aanbeveling staat het bestuur en de directie van F6 bij met gevraagd en ongevraagd advies

Ik wens u namens het bestuur van Stichting F6 veel plezier en inspiratie bij het lezen van dit jaarverslag.

Marith Volp, voorzitter bestuur Stichting F6

Amsterdam, december 2019

1 Feiten en Cijfers

In totaal hebben 395 jongeren in 2018 deelgenomen aan projecten en activiteiten van Stichting F6. Het aantal politici dat in 2018 deelnam aan projecten bedroeg 45. In 2018 zijn door F6 4 projecten succesvol opgezet en afgerond en is 1 programma georganiseerd. Verder zijn er diverse conferenties en docentendagen bezocht of werden daar workshops verzorgd.

F6 had eind 2018 349 volgers op Twitter en 325 op Instagram. De Facebookpagina van Stichting F6 telde eind 2018 340 likes. Sommige Facebook berichten haalden een piekbereik van 7.500 views, bijvoorbeeld bij het project Channel 6 Fake News. De F6 website (<http://www.fzes.nl>) had in 2018 gemiddeld 720 hits per dag, met een totaal van 400.000 hits over heel 2018. Het aantal unieke bezoekers voor de website was in 2018 44.000. Dat is bijna 120 unieke bezoekers per dag. Gelieerde websites en social media, zoals de Facebookpagina van Political Catwalk kregen 400 likes (een website was er nog niet). En de Facebookpagina van Channel 6 (Fake) News had eind 2018 200 likes.

Het (totaal) mediabereik voor projecten van de Stichting lag in 2018 op bijna 1,5 miljoen views.

Het bestuur van Stichting F6 is in 2018 driemaal bij elkaar gekomen. Volgens het rooster van aftreden vonden er geen bestuurswisselingen plaats. Er is in 2018 één nieuw (extra) bestuurslid toegetreden, namelijk Annette Schautt. Eén bestuurslid nam afscheid, namelijk Kathlyn Haas, per 1 september 2018.

In 2018 heeft Stichting F6 twee (succesvolle) aanvragen voor projecten bij fondsen ingediend, voor een totaalbedrag van € 11.000. In 2018 is voor in totaal € 19.023 aan overheidsbijdragen (subsidies) voor projecten ontvangen. Stichting F6 heeft in 2018 drie opdrachten uitgevoerd, namelijk voor het ROC van Amsterdam, voor het Mediacollege Amsterdam en voor het Mediacollege Amsterdam VMBO. De inkomsten uit deze opdrachten bedroegen € 19.418.

In 2018 is door Stichting F6 € 43.111,22 uitgegeven aan projecten, dat is ca. 87% van de inkomsten. De overheadkosten / beheerslasten kwamen in 2018 uit op € 5.757,96. De gemiddelde kosten per deelnemende jongere lagen in 2018 op € 109,14.

Het exploitatieresultaat van F6 over 2018 was € 572,54 positief. Ultimo 2018 heeft Stichting F6 een positief eigen vermogen van € 1.134,88.

2 Projecten in 2018

2.1 Channel 6 Fake News

Met het project Channel 6 Fake News (C6FN) wilden Stichting F6 en samenwerkingspartner Mediacollege Amsterdam (MA) mbo-studenten prikkelen om op een nieuwe manier naar media & democratie te kijken. Door studenten in een 'levende context' zelf actueel nieuws, én nepnieuws, over politiek te laten maken en hen te stimuleren om (politieke) nieuwsberichten op waarheidsgetrouwheid en betrouwbaarheid te onderzoeken kon de mediawijsheid van de studenten vergroot worden. Uiteindelijke doel was studenten 'op te leiden' tot kritische mediaconsumenten, specifiek jongeren op het mbo, maar ook de bredere doelgroep van hoger, middelbaar en lager opgeleide jongeren.

Op 14 februari 2018 is in het kader van het project C6FN tijdens de conferentie Burgerschap en Mensenrechten in het onderwijs op de Hogeschool van Amsterdam een workshop over mediawijsheid verzorgd. Daarnaast zijn gastlessen over mediawijsheid op enkele Amsterdamse (basis)scholen gegeven.

Van 5 maart t/m 21 maart 2018 zijn met 13 studenten dagelijks twee redactievergaderingen georganiseerd op de voor dit doel opgezette, online 'nieuwszender' C6FN. Er zijn reportages gemaakt op YouTube, Facebook en Instagram, studenten hebben debatten van (kandidaat) politici bijgewoond, er zijn interviews met politici en kiezers afgenomen en de nieuwszender maakte deel uit van het vaste verkiezingsformat (live-programma 'De Stembus') van de Amsterdamse televisiezender AT5. Op de verkiezingsdag zelf brachten de studenten in groepjes de hele dag live streams vanuit de stemkantoren en later op de avond vanaf de locaties waar politieke partijen hun uitslagenavonden hielden.

Een speciale dag was woensdag 14 maart. Op deze dag bracht minister van Binnenlandse Zaken Kajsa Ollongren een bezoek aan de redactie van C6FN. Daar kreeg zij van de studenten een rondleiding door de redactieruimte, deden studenten het Fakenews checkspel met haar en kreeg zij een C6FN outfit. In deze outfit ging ze met de studenten op de foto. Zowel het Parool als AT5 deden uitgebreid verslag van het bezoek.

Ook was op 14 maart op het Mediacollege Amsterdam een debat over de Amsterdamse gemeenteraadsverkiezingen. Het debat werd bijgewoond door (kandidaat) raadsleden van GroenLinks (Imane Nadif), de VVD (Jasper Jager), de SP (David Schreuders), DENK Amsterdam (Numan Yilmaz), het CDA (Jur Limburg) en de PvdA (Caesar Bast). Het debat werd geleid door C6FN projectleider Peter Paul Kleinlooh. De studenten deden op C6FN verslag van het debat.

Mediabereik C6FN

Stichting F6 en het Mediacollege Amsterdam hebben het project Channel 6 Fake News actief onder de aandacht van Nederlandse media gebracht. Dit gold met name voor de officiële start van het project, met het bezoek van minister van Binnenlandse Zaken Ollongren aan de redactie van de C6FN en de activiteiten van C6FN op de verkiezingsdag zelf. Nagenoeg alle

door de studenten voor C6FN gemaakte items zijn op AT5 vertoond en via de AT5 website beschikbaar gesteld. Ook waren alle reportages op SALTO TV te zien, stonden we met een artikel in het Parool en kwamen we langs in het programma Spraakmakers van Radio1. In het MA Magazine, het interne magazine van Mediacollege Amsterdam (oplage 5000) is een artikel over C6FN opgenomen en idem in M&P Magazine: het vakblad voor maatschappijleer docenten (oplage 10.000). Online had C6FN een bereik van ruim 100.000 views.

Om het C6FN project vast te leggen is aan Frequin Film opdracht gegeven om een korte documentaire over het project te maken. De documentaire is via de social media kanalen van F6 verspreid en staat ook op de F6 website.

Overige opbrengsten C6FN

Samen met het Mediacollege Amsterdam is op basis van het C6FN project voor alle mbo instellingen in Nederland een lespakket ontwikkeld over mediawijsheid. Dit lespakket is door de MBO Raad verspreid onder mbo opleidingen in Nederland.

De Universiteit van Amsterdam heeft tijdens het project C6FN onder student-deelnemers, en ook bij mbo's die van het voor C6FN ontwikkelde lespakket gebruik maakten, onderzoek gedaan naar houding en kennis van deelnemers t.a.v. politiek, democratie en media. Naar aanleiding van de resultaten schrijft de Universiteit Amsterdam (UvA) - Amsterdam School of Communication Research een artikel voor een gerenommeerd wetenschappelijk tijdschrift over de effecten van media-beïnvloeding.

Het Channel 6 Fake News project gaf Stichting F6 een mooie gelegenheid om de samenwerking met mediapartijen AT5 en SALTO aan te gaan.

In oktober 2018 hebben de projectleiders vanuit F6 en het Mediacollege Amsterdam en drie student-deelnemers tijdens het Mediafestival in het Tropenmuseum, voor (v)mbo docenten een korte workshop Channel 6 Fake News gegeven. De 12 deelnemende docenten kregen een korte introductie en gingen vervolgens zelf reportages maken. Alle docenten zijn achteraf gemaild en gevraagd om soortgelijke projecten voor hun opleiding te mogen uitvoeren.

Met Channel 6 Fake News is een veelbelovend mediaconcept neergezet waarmee zowel mediawijsheid competenties, als burgerschapsvaardigheden op een aansprekende, catchy en speelse manier bij mbo studenten onder de aandacht gebracht (kunnen) worden. Daarom is besloten om Channel 6 Fake News om te vormen tot het Jongeren Nieuwskanaal van Stichting F6, namelijk Channel 6 News. Het 'fake' element was over zijn hype heen, vandaar dat we dit element van de jongeren nieuwzender hebben laten vallen. Ook omdat we merkten dat politici meer en meer vreemd opkijken van het woord 'fake' en daardoor ook hun medewerking niet maar aan het project willen geven.

2.2 Raadgevend referendum Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Wiv)

Voor het Raadgevend Referendum over de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Wiv) werd met subsidie van het ministerie van Binnenlandse Zaken een app ontwikkeld die jongeren op een speelse manier het raadgevend referendum moest uitleggen.

Samen met studenten van het Mediacollege Amsterdam is tijdens het C6FN project gebrainstormd over hoe zo'n app er uit zou moeten zien en waar deze over zou moeten gaan. Naar analogie van de 'sleepnet-wet', is op basis hiervan een game ontwikkeld waarbij jongeren op hun telefoon met een vissersbootje 'boeven-visjes' moesten vangen en 'goede-visjes' moesten laten lopen. Een vingerbehendigheidspelletje dat je na het spelen doorverwees naar een door F6 gemaakte informatiewebsite waar in het kort werd uitgelegd waar het Wiv referendum over ging.

De app heeft helaas veel minder deelnemers en aandacht opgeleverd dan verwacht en is, in die zin, geen succes gebleken.

2.3 Naar Straatsburg met het vmbo Mediacollege Amsterdam

Op 12 en 13 juni organiseerde Stichting F6 voor het vmbo Mediacollege Amsterdam een excursie naar het Europees Parlement in Straatsburg. Aan de reis namen 30 leerlingen en 3 begeleidend docenten deel.

Voorafgaand aan de excursie werd door F6 een introductieles voor de deelnemers verzorgd waarin alles over de excursie werd uitgelegd. Tijdens de busreis werd de EU-quiz gespeeld om de leerlingen voor te bereiden op het bezoek aan het Europees Parlement. In Straatsburg bleek 's avonds een 'verstekeling' meegereisd te zijn, oftewel een niet aangemelde leerling. Dit was niet door de begeleidend docenten van het vmbo (en evenmin door het F6 team) opgemerkt. Met enig passen en meten kon dit opgelost worden door F6. In het hostel waar overnacht werd waren 's avonds / 's nachts meerdere problemen vanwege herrie van leerlingen. Dit werd helaas onvoldoende adequaat opgelost door het begeleidend docententeam, wat weer tot extra problemen leidde (de afspraak was dat het docententeam voor de begeleiding van de studenten zou zorgen en F6 verantwoordelijk was voor het programma en het bezoek aan het Europees Parlement).

Tijdens de rondleiding door het Europees parlement liet Gerben-Jan Gerbrandy van de ALDE fractie verstek gaan vanwege het feit dat premier Rutte een speech in het EU Parlement hield. De persoonlijk assistent van Gerbrandy verving hem. Gelukkig merkten de leerlingen hier weinig van. Op de terugreis naar Amsterdam was er een calamiteit in de vorm van een leerling die onwel werd, waardoor deze met een ambulance bij een tankstation van de Belgische snelweg moest worden gehaald. Ook hierbij bleek de begeleiding van de docenten van het vmbo Mediacollege te wensen over te laten.

Na afloop zijn door F6 uitvoerige gesprekken met de schoolleiding van het vmbo Mediacollege Amsterdam gevoerd over de gang van zaken tijdens de reis. De school heeft de feiten serieus opgepakt en vanuit het bestuur van F6 is opdracht aan de directeur van F6 gegeven dat er een beter excursieprotocol moet komen, zodat F6 een volgende keer beter voorbereid is op incidenten en een beter voortraject met de deelnemende onderwijsinstelling doorloopt. Ook is besloten dat in geval van problemen of onenigheid tijdens de reis hiervan direct melding bij de leiding van de school wordt gegaan en dan na afloop van de reis direct overleg gepleegd moet worden met de school.

2.4 F6 StemApp

Begin 2018 kwamen wij via Mediacollege Amsterdam in contact met Olmo Garcia Koel. Olmo Garcia Koel is freelance (mbo) docent en spelontwikkelaar. Na verschillende positieve gesprekken hebben we besloten een freelance opdracht bij hem uit te zetten om te onderzoeken of in het mbo behoefte is aan de StemApp applicatie van F6. Na anderhalve maand onderzoek is zijn opdracht vroegtijdig afgebroken omdat bleek dat er zeer weinig animo in het mbo is voor gebruik van de F6 StemApp.

3 Programma's

3.1 Politieke Burgerschap Meerdaagse

Tijdens het onderzoek van Olmo Garcia Koel onder mbo's in Nederland zijn mbo-opleidingen ook actief bevraagd of zij interesse hadden in een pakket aan 'producten' dat afgelopen jaren is ontwikkeld door F6. Verschillende mbo's gaven aan de StemApp wel te willen gebruiken, maar dan altijd in combinatie met een 'aangekleder' programma eromheen, zoals een debat en bezoek van een raadslid aan de klas. Ook leerden we dat veel mbo's het onderwerp burgerschap in een zogenaamde 'breakweek' behandelen.

Op basis van in het onderzoek opgedane inzichten hebben we het programma *Politieke Burgerschap Meerdaagse* ontwikkeld. De Politieke Burgerschap Meerdaagse (PBM) is een meerdaags programma waarin verschillende producten van F6 en het *Burgerspel* van Olmo Garcia Koel zijn samengevoegd tot een samenhangend programma dat aan alle mbo's in Nederland aangeboden kan worden. Het door Olmo Garcia Koel al eerder ontwikkelde Burgerspel is een spel dat goed aansluit bij de werkwijze, cultuur, doelstellingen en doelgroepen van Stichting F6. Op een eenvoudige en speelse manier leren jongeren met het Burgerspel over een fictieve gemeenteraad en hoe de lokale democratie functioneert. Net als veel producten van F6 richt het Burgerspel zich op het vmbo en mbo.

Met de Politieke Burgerschap Meerdaagse kan in relatief korte tijd concreet invulling gegeven worden aan het vak burgerschap op het mbo. Het programma van de Politieke Burgerschap Meerdaagse past vooral bij mbo's die het vak burgerschap niet het gehele jaar door willen geven, maar in 1 of 2 themaweken het onderwerp willen behandelen. Het programma bevat een algemene introductie over democratie, (lokale) politiek en

gemeenteraad, het Burgerspel, het tot F6 Jongerenkanaal omgevormde Channel 6 Fake News, een bezoek van een raadslid aan de klas in combinatie met de StemApp en een afsluitend plenair debat. Op basis van de voor de PBM ontwikkelde content is een flyer en pdf ontworpen waarin het PBM programma kort omschreven staat.

EU Burgerspel

In het verlengde van zijn onderzoek bij het mbo en bemoeienissen bij ontwikkeling van de Politieke Burgerschap Meerdaagse, heeft Olmo Garcia Koel als student aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht voor F6 een nieuw Burgerspel ontwikkeld. Dit nieuwe Burgerspel richt zich niet op het functioneren van de gemeenteraad, maar op het politieke stelsel en functioneren van de Europese Unie. Projectcoördinator en directeur Peter Paul Kleinlooh is stagebegeleider geweest bij dit ontwikkelingstraject met de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht.

Via diverse kanalen is getracht financiële middelen te vinden om het EU Burgerspel daadwerkelijk te realiseren. O.a. zijn gesprekken gevoerd met het Huis van Europa, het ministerie van Buitenlandse Zaken en het College voor de Rechten van de Mens. De opdracht zal zich in 2019 voltooien waarna zal moeten blijken of het (financieel) haalbaar is voor Stichting F6 om het spel te 'adopteren'. Uit de gesprekken en onderhandelingen met Olmo Garcia Koel is gebleken dat vooral de juridische aspecten van een spel (octrooi, eigenaarschap, gebruik, licentie e.d.) een ingewikkelde zaak zijn.

3.2 Politieke Burgerschap Meerdaagse op PACT+ (ROC van Amsterdam)

Met de propositie, flyer en pdf die we gemaakt hebben voor de Politieke Burgerschap Meerdaagse zijn we acquisitie gaan doen onder mbo's door heel Nederland. Voor 2018 heeft dat geresulteerd in uitvoering van één PBM programma, bij het ROC van Amsterdam - College Zuid, opleiding PACT+. De mbo-opleidingen van PACT+ leiden op tot uitvoerend artiest (danser, muzikant, muziek producer of speler), maker of organisator met didactische kwaliteiten.

Met extern docent en hiphop producer Nikes uit Nijmegen en vrijwilliger Kimberly deelden we de deelnemende 80 studenten van PACT+ in 3 groepen in. Na een bezoek aan de Tweede Kamer kregen de studenten een introductieles burgerschap, speelden de studenten het Burgerspel, leerden ze over fakenews, maakten ze na instructie (nep)nieuws reportages en gingen in debat met Amsterdamse gemeenteraadsleden. Het programma was verdeeld over drie dagen en werd afgesloten met 3 uitvoeringen waarin de groepen met dans, theater en poëzie lieten zien wat zij geleerd hadden.

De eerste PBM was een succes met als kanttekening dat het bezoek aan de Tweede Kamer met 80 studenten, docenten en begeleiders vanuit F6 een te omvangrijke excursie was. Wat niet hielp was dat één detectiepoort van de Tweede Kamer buiten gebruik was, waardoor de studenten er bijna 1 uur over deden om het Tweede Kamer gebouw in te komen. Hierdoor

liepen de strak geplande bezoeken met Kamerleden niet goed. Kamerlid Martijn van Helder (deelnemer PC2017) hielp ons spontaan uit de brand door alle studenten die vertraagd waren op te vangen en met hen in gesprek te gaan.

4 Communicatie

4.1 Website Stichting F6

De F6 website (<https://www.fzes.nl>) had in 2018 gemiddeld 720 hits per dag, voor een totaal van 400.000. Het aantal unieke bezoekers in 2018 was ruim 44.000 (gemiddeld 120 per dag).

4.2 Social Media

Stichting F6 heeft diverse social media kanalen en profielen. Op Facebook en Instagram zijn dat @stichtingf6, @politicalcatwalk en @channel6news. Elk profiel heeft een gelijknamige website. Eind 2018 had Stichting F6 349 Twitter volgers en 325 volgers op Instagram. Op LinkedIn zijn er profielen voor zowel Stichting F6 als F6 jongerenzender C6N.

De Facebookpagina van Stichting F6 telde eind 2018 340 likes. Sommige Facebook berichten haalden in 2018 een piekbereik van 7.500 views, zoals bij het project Channel 6 Fake News.

De YouTube pagina van Stichting F6 wordt nog weinig ingezet. Alleen voor films van grote(re) F6 projecten wordt het YouTube kanaal gebruikt. In 2018 is er ook een apart YouTube kanaal voor het C6FN project opgezet. Dit kanaal had een zeer beperkt aantal abonnees. De filmpjes van C6FN werden in 2018 gemiddeld 100 keer bekeken, met één uitzondering, namelijk het filmpje met Forum voor Democratie (FvD) leider Thierry Baudet, dat 1.700 keer bekeken is.

Het totale mediabereik van F6 over 2018 was bijna 1,5 miljoen views.

5 Organisatie

5.1 Bestuur

F6 heeft een bestuur op afstand. Het bestuur bestaat uit minimaal drie leden en komt 3 à 4 maal per jaar bijeen om de directie van Stichting F6 op hoofdlijnen te adviseren, om kennis te nemen van de gang van zaken en om goedkeuring te verlenen aan financiële afspraken, contracten, het jaarplan, de jaarbegroting, het jaarverslag en de jaarrekening. Het bestuur van F6 is verantwoordelijk voor belangrijke financiële en beleidsbeslissingen en voor strategische documenten.

In 2018 zijn er twee wisselingen binnen het bestuur van F6 geweest. Algemeen bestuurslid Kathlyn Haas trad eerder af dan in het opgestelde rooster van aan- en aftreden stond, in verband met haar drukke werkzaamheden en het feit dat zij te weinig op haar 'eigen' doelgroep gericht projecten bij F6 terugzag, namelijk dak- en thuisloze jongeren. Annette

Schautt is in 2018 nieuw tot het bestuur van Stichting F6 toegetreden. Annette Schautt is programmadirecteur bij Stichting Musea en Herinneringscentra '40 - '45 en een zeer ervaren organisator in de culturele sector.

Het F6 bestuur bestond vanaf oktober 2018 uit Marith Volp (voorzitter), Nico Jansen (secretaris), Gertjan Tommel (penningmeester) en Annette Schautt (algemeen bestuurslid). Alle bestuursleden zijn voor een termijn van 4 jaar benoemd. Het bestuur is in 2018 driemaal bijeen geweest om te beslissen over projecten, activiteiten en uitgaven van F6. Over 2018 heeft het bestuur al haar activiteiten onbezoldigd uitgevoerd.

5.2 Directie

De directie van F6 is verantwoordelijk voor de (dagelijkse) uitvoering van gedelegeerde taken, de leiding en coördinatie van projecten en overige reguliere activiteiten van Stichting F6. Naast opzet en uitvoering van projecten behoren het beheer van de F6 organisatie, het organiseren van bestuursvergaderingen en het onderhoud en beheer van de F6 website tot het takenpakket van de directeur van Stichting F6.

5.3 Comité van Aanbeveling

In 2018 is het Comité van Aanbeveling van Stichting F6 uitgebreid met mevrouw Marja Ruigrok en de heer Dr. Hessel Nieuwelink. Mevrouw Ruigrok was eerder gemeenteraadslid voor de VVD in Amsterdam en is wethouder in de gemeente Haarlemmermeer. Marja Ruigrok is een goede bekende van Stichting F6, zij deed o.a. mee aan de tweede editie van de Political Catwalk, in 2017. Hessel Nieuwelink is Lector Burgerschapsonderwijs aan de HvA en adviseerde al eerder op incidentele basis Stichting F6 op het terrein van burgerschap.

Uitmo 2018 zaten in de Raad van Advies van Stichting F6: Dr. Chris Aalberts, Dr. Hessel Nieuwelink, Marja Ruigrok en Marcel René Bamberg. De directeur van F6 sprak in 2018 verschillende malen in individueel verband met leden van de Raad van Advies over specifieke onderwerpen.

5.4 Governance Code Cultuur en het beloningsbeleid van Stichting F6

In 2014 heeft de Belastingdienst Stichting F6 de status van *Algemeen Nut Beogende Instelling* (ANBI) toegekend. Dit houdt in dat schenkingen aan F6 belastingtechnisch gunstig kunnen worden gedaan. Eén van de voorwaarden waaraan F6 moet voldoen om als ANBI te kwalificeren is dat Stichting F6 de *Governance Code Cultuur* onderschrijft en hanteert. De Governance Code Cultuur verplicht F6 om transparant te opereren en te communiceren. Dit betekent bijvoorbeeld dat F6 (tijdig) een beleidsplan, jaaroverzicht en goedgekeurd financieel jaarverslag op de website dient te plaatsen.

Beloningsbeleid F6, bestuur en directie

Het bestuur van Stichting F6 is verantwoordelijk voor het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten. Het

bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en vaststelling van de beloning van de directie van F6 wordt door het bestuur van Stichting F6 rekening gehouden met directie bezoldiging bij vergelijkbare cultureel-maatschappelijke stichtingen. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging wordt in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

De bestuursleden van F6 doen onbezoldigd hun werk. Een redelijke vergoeding van onkosten uit hoofde van uitoefening van hun bestuursfunctie is toegestaan.

Beleid Stichting F6

Elk jaar formuleert Stichting F6 een beleidskader met speerpunten en bijbehorende activiteiten voor het nieuwe jaar. Dit kader wordt vastgesteld door het bestuur. Op basis hiervan worden elk jaar de activiteiten voor het nieuwe jaar benoemd, begroot en uitgevoerd. De voornaamste projecten die Stichting F6 uitvoert zijn het Politieke Burgerschap Meerdaagse programma, het mediawijsheid project Channel 6 News voor mbo-opleidingen in Nederland, het cultureel-educatieve project Political Catwalk en de educatieve excursies naar het Europees Parlement. De primaire doelgroepen van F6 zijn jongeren op vmbo en mbo niveau.

Jaarverslag

In het jaarverslag legt Stichting F6 jaarlijks verantwoording af over de inhoudelijke, organisatorische en financiële resultaten van Stichting F6. Er wordt aandacht besteed aan het beleid, de organisatie, de medewerkers en de financiën. Naast het jaarverslag, met daarin o.a. het bestuursverslag en de financiële resultaten van Stichting F6, is jaarlijks ook een losse jaarrekening beschikbaar.

6 Jaarrekening F6

6.1 Samenvattende Staat van Baten en Lasten 2018

Van 1 januari 2018 t/m 31 december 2018

Inkomsten / Baten	
Omzet uit opdrachten	€ 19.418,20
Inkomsten uit fondsbijdragen	€ 11.000,00
Inkomsten uit subsidies	€ 19.023,52
Inkomsten uit crowdfunding	€ 0,00
Giften en legaten	€ 0,00
Vrijval van voorzieningen	€ 0,00
Rentebaten	€ 0,00
Overige financiële baten	€ 0,00
Totaal Inkomsten / Baten	€ 49.441,72
Kosten / Lasten	
Beheerslasten personeel	€ 0,00
Beheerslasten materieel	€ 5.757,96
Huisvestingskosten	€ 0,00
Activiteitenlasten personeel	€ 0,00
Activiteitenlasten materieel	€ 43.111,22
Afschrijvingen	€ 0,00
Rentelasten	€ 0,00
Overige financiële lasten	€ 0,00
Totaal kosten / Lasten	€ 48.869,18
Exploitatieoverschot (aan reserves)	€ 572,54
Inkomsten besteed aan projecten	87%
Ontvangen fondsbijdragen & subsidies besteed aan projecten	100%

6.2 Gedetailleerd overzicht van Baten en Lasten 2018

Van 1 januari 2018 t/m 31 december 2018

Inkomsten / Baten per project	
Channel6 Fake News (excl. Oekraïne referendum)	€ 24.564,00
Oekraïne referendum (onderdeel Channel6 Fake News)	€ 12.767,32
Straatsburg reis 2018	€ 6.470,40
Politieke Burgerschap Meerdaagse	€ 1.800,00
Docentendag MBO Raad 2018	€ 300,00
Channel6 News Provinciale Staten NH2019 (projectvoorbereiding)	€ 3.540,00
StemApp	€ 0,00
Totaal Inkomsten / Baten per project	€ 49.441,72

Kosten / Lasten	
Channel6 Fake News (excl. Oekraïne referendum)	€ 23.613,49
Oekraïne referendum (onderdeel Channel6 Fake News)	€ 5.765,59
Straatsburg reis 2018	€ 6.284,48
Politieke Burgerschap Meerdaagse	€ 2.587,50
Docentendag MBO Raad 2018	€ 12,28
Channel6 News Provinciale Staten NH2019 (projectvoorbereiding)	€ 4.389,28
StemApp	€ 458,60
Beheerslasten F6, incl. acquisitie	€ 5.757,96
Totaal Kosten / Lasten	€ 48.869,18

Beheerslasten / Overhead F6	
Webhosting, website en overige internet	€ 393,61
Administratie	€ 796,93
Directievoering F6	€ 3.829,76
Reiskosten	€ 106,04
Kennisontwikkeling	€ 0,00
Acquisitie + representatiekosten	€ 73,75
Bankkosten	€ 143,36
Overige kosten	€ 414,51
Totaal Beheerslasten / Overhead F6	€ 5.757,96

6.3 Toelichting Baten en Lasten F6 over 2018

Stichting F6 had in 2018 € 49.441 aan inkomsten, verdeeld over € 11.000 aan fondsinkomsten (22%), € 19.023 aan subsidies (39%) en € 19.418 aan inkomsten uit opdrachten (39%). Van de inkomsten is 87% uitgegeven aan projecten en 100% van de in 2018 ontvangen subsidies en fondsbijdragen is besteed aan projecten.

In 2018 is F6 overgestapt op het (weer) afzonderlijk bijhouden van de beheerslasten in plaats van deze aan individuele projecten toe te rekenen. Hiermee wordt het inzicht in de kosten en resultaten van F6 verhoogd. De post Beheerslasten (Overhead) bedroeg in 2018 12% van het totaal aan lasten. Het exploitatieresultaat van F6 over 2018 was € 572 positief, vooral door een positieve bijdrage van het project Channel6 Fake News, waar ook het (sub)project 'Oekraïne referendum' onderdeel van was. Channel6 Fake News was het grootste project van F6 in 2018, zowel qua inkomsten, als kosten en ureninzet.

Twee projecten van F6 konden in 2018 niet kostendekkend worden uitgevoerd, namelijk de Politieke Burgerschap Meerdaagse en de StemApp. Voor de StemApp werden ondanks intensieve acquisitie in 2018 geen projecten binnengehaald. De eerste Politieke Burgerschap Meerdaagse kon wegens personele problemen aan zowel de opdrachtgever als opdrachtnemer kant niet volledig worden voltooid, waarna F6 korting op de afgesproken opdrachtsom aan de opdrachtnemer heeft gegeven.

Over 2018 kon Stichting F6 de directeur-projectleider van F6 een regulier uurtarief voor zijn inzet en algemene bijdrage aan F6 betalen. Zijn ureninzet vormde meteen ook de grootste kostenpost voor F6 over 2018, voor een bedrag van 27.260 euro.

De leden van het bestuur van Stichting F6 hebben voor hun werkzaamheden voor F6 in 2018 geen vacatiegelden of onkostenvergoedingen ontvangen.

6.4 Balans F6 2018

Balans per 31-12-2017			
Activa		Passiva	
Debiteuren	€ 0,00	Eigen Vermogen	€ 562,34
Banksaldo	€ 3.486,10	Crediteuren	€ 3.075,00
Overlopende activa	€ 312,14	Overlopende passiva	€ 160,90
Totaal	€ 3.798,24	Totaal	€ 3.798,24

Balans per 31-12-2018			
Activa		Passiva	
Debiteuren	€ 0,00	Eigen Vermogen	€ 1.134,88
Banksaldo	€ 2.799,08	Crediteuren	€ 0,00
Overlopende activa	€ 30,84	Overlopende passiva	€ 1.695,04
Totaal	€ 2.829,92	Totaal	€ 2.829,92

6.5 Toelichting op de Balans van F6 over 2018

Het eigen vermogen van Stichting F6 is in 2018 door het positieve exploitatieresultaat licht gestegen van 562 euro naar 1.135 euro. Hiermee is de buffer voor tegenvallers versterkt. Net als in 2017 eindigde F6 het jaar in 2018 met een ruim banksaldo, waarmee aan alle nog openstaande betalingsverplichtingen kon worden voldaan. De post overlopende passiva was ultimo 2018 relatief hoog door een nog niet binnengekomen factuur van de projectleider-directeur van Stichting F6 voor gemaakte uren over 2018.

7 Vooruitblik

Ook in 2018 heeft F6 geen structurele financiering ontvangen. Het reserveren van middelen voor een zakelijk directeur is ook in 2018 niet gelukt en blijft een zorg.

Eerder heeft het bestuur van Stichting F6 de directie van F6 gevraagd de boekhouding te professionaliseren. Bijvoorbeeld door het zoeken van een administrateur die (vrijwillig) de

boekhouding van F6 zou willen doen. In 2018 is hiervoor een gepensioneerd boekhouder gevonden. Gedurende een groot deel van 2018 was deze vrijwillig boekhouder voor F6 actief. Herfst 2018 heeft hij echter zijn werkzaamheden voor F6 beëindigd vanwege andere verplichtingen. Voor 2019 is het zoeken van een vrijwillig boekhouder opnieuw een belangrijk attentiepunt voor bestuur en directie van Stichting F6.

In 2019 willen we kijken of Stichting F6 opnieuw de Political Catwalk kan organiseren, deze keer in samenwerking met een mbo-opleiding. Omdat F6 zich steeds meer richt op mbo-opleidingen, is dit een logische keuze. Verder willen we kijken hoe we verder kunnen met onze StemApp. Het is een mooi instrument dat we goed zouden kunnen inzetten bij mbo's. We gaan kijken of het lukt verschillende mbo's voor deelname aan de StemApp te interesseren in combinatie met een breder programma zoals de Politieke Burgerschap Meerdaagse. Ook gaan we onderzoeken of de HBO ICT opleiding van de Hogeschool Leiden de StemApp wil updaten en beter geschikt kan maken voor gebruik in de Politieke Burgerschap Meerdaagse.

In 2019 zijn de Provinciale Staten verkiezingen in Nederland. Op dit moment zijn we aan het inventariseren of provinciebesturen Channel 6 News (zonder fake) als opdrachtnemer zouden willen inhuren om jongeren nieuwsreportages te laten maken over de Provinciale Staten verkiezingen. In het ROC van Amsterdam - College Noord (opleiding Media & Redactie) hebben we een partner gevonden waarmee we deze opdracht in nauwe samenwerking zouden kunnen uitvoeren. Ook willen we weer een excursie naar het Europees Parlement organiseren. In verband met de lange reisduur hebben we besloten dat we niet meer naar het Europees Parlement in Straatsburg gaan. Voor een voldoende rustig en volledig bezoek aan het Europees Parlement in Brussel gaan we kijken of we dit inclusief overnachting kunnen gaan organiseren.

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn voor akkoord bevonden door het bestuur van Stichting F6.

Akkoord namens het bestuur, Amsterdam december 2019:

Marith Volp

Voorzitter Stichting F6

Gertjan Tommel

Penningmeester Stichting F6